

ชื่อ..... นามสกุล..... ม.๔/..... เลขที่.....

### มงคลสูตรคำฉันท์

๑. ข้อใดคือผู้ทรงพระราชนิพนธ์เรื่องมงคลสูตรคำฉันท์

- ก. รัชกาลที่ ๔                      ข. รัชกาลที่ ๕  
ค. รัชกาลที่ ๖                      ง. รัชกาลที่ ๗

๒. ฉันทที่ใช้ในการแต่งเรื่องมงคลสูตรคำฉันท์คือข้อใด

- ก. ภูเขาขจรยาดฉันท์              ข. วสันตดิถีฉันท์  
ค. อุเพนทรวีเชียรฉันท์            ง. อินทรวีเชียรฉันท์

๓. พระพุทธเจ้าเทศนาเรื่องมงคลสูตรให้ใครฟังเป็นครั้งแรก

- ก. พระอานนท์    ข. เทวดา    ค. พระอินทร์    ง. ยมทูต

๔. ข้อใดคือความหมายของคำว่า มงคล ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔

- ก. เหตุที่นำมาซึ่งความสุข    ข. เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ  
ค. เหตุที่นำมาซึ่งความสงบ    ง. เหตุที่นำมาซึ่งความปลอดภัย

๕. มงคลสูตรคำฉันท์ ประกอบด้วยมงคลทั้งหมดกี่ข้อ

- ก. ๓๕ ข้อ    ข. ๓๖ ข้อ    ค. ๓๗ ข้อ    ง. ๓๘ ข้อ

๖. “อเสวนา จะ พาลานัง ปันจิตตานัญจะ เสวนา” สอดคล้องกับสุภาษิตไทยข้อใด

- ก. คบคนพาลพาลพาไปหาผิด คบบัณฑิตบัณฑิตพาไปหาผล  
ข. คบคนให้ดูหน้า ซื้อผ้าให้ดูเนื้อ  
ค. ซื้อกินไม่หมด คดกินไม่นาน  
ง. นกน้อยทำรังแต่พอตัว

๗. “ความอยู่ประเทศซึ่ง เหมาะและควรจะสุขี”

ใครปฏิบัติได้สอดคล้องกับบทประพันธ์ข้างต้นมากที่สุด

- ก. กิ้งย้ายไปทำงานที่ประเทศที่ร่ำรวย  
ข. กำนักรับสมัครงานผู้ที่เป็นคนต่างชาติน  
ค. ไปรีบเดินห่างจากกลุ่มคนที่กำลังทะเลาะกัน  
ง. ดันเลือกงานที่มีสำนักงานที่มีเครื่องปรับอากาศเท่านั้น

๘. มงคลในข้อใดสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- ก. ความอยู่ประเทศซึ่ง เหมาะและควรจะสุขี  
ข. อีกหมั่นประพฤติควร ณ สภาวะแห่งตน  
ค. ยินดี ณ ของตน บัณฑิตโลกะยานบอง  
ง. อีกหนึ่งบั้งมี ถูดีต่อชนงหาญ

๙. เมื่อปฏิบัติตามข้อใดแล้ว จะไม่มี “ดินพอกหางหมู”

- ก. บำรุงบิดามา-                      ทุระด้วยหทัยปรีดิ์  
ข. หากลูกและเมียมี                      ก็ถนอมประหนึ่งตน  
ค. การงานกระทำไป                      บ่ มียุ่งและสับสน  
ง. ขื่อนี้แหละมงคล                      อดิเรกอุดมดี

๑๐. จากตัวเลือกข้อ ๙ ข้อใดเสริมสร้างความกตัญญู

๑๑. ข้อใดสอดคล้องกับศีลข้อ ๒ ในศีลห้า

- ก. ให้ทาน ณ กาลควร                      และประพฤติสุธรรมศรี  
ข. มีจิตตะอดทน                      และสกล ณ ชันดี  
ค. ถือเอาซึ่งทรัพย์สิน                      อันเจ้าของมียินยอม  
ง. หากลูกและเมียมี                      ก็ถนอมประหนึ่งตน

๑๒. “อีกบุญญะการที่ ณ อดิตะมาตล” สอดคล้องกับข้อใด

- ก. ความเจริญที่เกิดจากบุญที่เคยทำไว้  
ข. ความเจริญที่เกิดจากเทพบันดาล  
ค. ความเจริญที่เกิดจากโชคลาภ  
ง. ความเจริญที่เกิดขึ้นเอง

๑๓. มงคล ๓๘ ประการในข้อใดเหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับนักเรียนมากที่สุด

- ก. อีกหมั่นประพฤติควร                      ณ สภาวะแห่งตน  
ข. อีกหนึ่งมิได้มี                      จะกระด้างและจองทอง  
ค. อีกสงเคราะห์ญาติที่                      ปฏิบัติบำเรอตน  
ง. อีกหนึ่งวินัยอัน                      นรเรียนและเชี่ยวชาญ

๑๔. ชาวพุทธไทยใช้มงคลสูตรเป็นพระสูตรที่ใช้ในพิธีกรรมใด

- ก. พิธีสู่ขวัญ                      ข. ใช้สวดชัยมงคล  
ค. ใช้ประพรมน้ำมนต์                      ง. ใช้สวดทำน้ำพระพุทธรูป

๑๕. แนวคิดสำคัญที่สุดของมงคลสูตรคือข้อใด

- ก. ผู้ปฏิบัติธรรมย่อมนำสันติสุขมาสู่ตนเองและสังคม  
ข. ความเจริญรุ่งเรืองในชีวิตเกิดจากการประพฤติปฏิบัติของตน  
ค. การทำจิตใจให้บริสุทธิ์สะอาดปราศจากกิเลสเป็นมงคล  
ง. ธรรมะย่อมนำไปสู่หนทางแห่งความสงบสุขอย่างแท้จริง

การอ่านภาษาบาลีที่เขียนด้วยอักษรไทย

๑๖. พยัญชนะที่ไม่มีรูปสระกำกับ เช่น จ ก ต้องออกเสียงสระใด

- ก. สระอะ                      ข. สระอา  
ค. สระอิ                      ง. สระอี

๑๗. หากมีเครื่องหมายพินทุ์ (.) เขียนเป็นจุดใต้พยัญชนะตัวใด เช่น อตฺตา อนิจฺจํ พยัญชนะตัวนั้นต้องทำหน้าที่อะไร

- ก. เป็นพยัญชนะต้น      ข. เป็นตัวสะกด  
ค. เป็นคำควบกล้ำ      ง. เป็นตัวที่ไม่ต้องออกเสียง

๑๘. หากมีเครื่องหมายนิคหิต (◌) กำกับอยู่บนพยัญชนะตัวใด เช่น พุทฺธํ อคฺคํ พยัญชนะตัวนั้นต้องอ่านตัวสะกดด้วยมาตราใด

- ก. แม่ กก      ข. แม่ กง      ค. แม่ กน      ง. แม่ กม

๑๙. “บุชฌิยานัน” อ่านว่าอย่างไร

- ก. บุช นี ยานัน      ข. บุช นี ยานัย  
ค. บุช ะ นี ยานัง      ง. บุช ะ นี ยานัม

๒๐. “พาหุสัจจญจ” อ่านว่าอย่างไร

- ก. พา หุส จัจ ญะ จะ      ข. พา หุ สัจ จัญ จะ  
ค. พา หุส จัญ จะ      ง. พา หุ สะ จัจ ญะ จะ

#### มหาชาติหรือมหาเวสสันดรชาดก

๒๑. ชาดก หมายถึง อะไร

- ก. เรื่องพระพุทธเจ้าที่มีมาในพระชาติก่อน ๆ  
ข. เรื่องของพระสาวกที่เกิดชาติเดียวกับพระพุทธเจ้า  
ค. เรื่องที่พระพุทธเจ้าเทศนาสอนเหล่าเทวดา  
ง. เรื่องที่พระพุทธเจ้าแต่งขึ้นเพื่อประกอบการเทศนา

๒๒. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึง “มหาชาติหรือมหาเวสสันดรชาดก”

- ก. เป็นชาติที่ยิ่งใหญ่  
ข. เป็นชาติที่พระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นมโหสถ  
ค. เป็นชาติสุดท้ายก่อนจะประสูติเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ  
ง. เป็นชาติที่พระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นพระเวสสันดร

๒๓. ข้อใดไม่ใช่ทศบาลมี (บาลมี ๑๐ ประการ) ในทศชาติ

- ก. ทาน      ข. วิริยะ      ค. เนกขัมมะ      ง. มุทิตา

๒๔. ข้อใดไม่ใช่ความพิเศษของ “ผณโปกขรพรรษ”

- ก. ผณมีสีแดง  
ข. ผู้ใดอยากให้เปียกก็จะเปียก  
ค. ผู้ใดไม่อยากให้เปียกก็จะไม่เปียก  
ง. หยดน้ำผณมีขนาดใหญ่กว่าผณทั่วไป

๒๕. ก่อนที่จะเกิดมาเป็นพระมารดาของพระเวสสันดร

พระนางผุสดีเคยเป็นใครมาก่อน

- ก. นางฟ้าหน้าวิมานพระอินทร์  
ข. พระมเหสีของพระอินทร์  
ค. เทวดาผู้เป็นผู้รับใช้พระอินทร์  
ง. นางฟ้าที่ปรนนิบัติดูแลพระอินทร์

๒๖. ช้างเผือกที่เกิดวันเดียวกับพระเวสสันดร ชื่อว่าอะไร

- ก. ช้างปัจฉิมนาค      ข. ช้างฉัททันต์  
ค. ช้างไชยานุภาพ      ง. ช้างปราบไพร่

๒๗. พระโอรสองค์โตของพระเวสสันดร พระนามว่าอะไร

- ก. กัณหา      ข. ชาลี      ค. มัทรี      ง. ชูชก

๒๘. เมืองใดที่เกิดความแห้งแล้งจึงมาขอช้างปัจฉิมนาค

- ก. เมืองมคธ      ข. เมืองสีพี  
ค. เมืองสาวัตถี      ง. เมืองกลิงคราษฎร์

๒๙. มหาสัตว์ตตคกทาน หมายถึงข้อใด

- ก. การบริจาคอวัยวะทุกส่วนที่ใช้ได้  
ข. การบริจาคของ ๗ สิ่ง สิ่งละ ๗๐๐  
ค. การบริจาคเงินให้วัดตลอดชีวิต  
ง. บริจาคอาหารให้ผู้ยากไร้ตลอดชีวิต

๓๐. บุตรทารุณ หมายถึงการทำทานแบบใด

- ก. บริจาคราชบัลลังก์  
ข. บริจาคลูกและภรรยา  
ค. บริจาคสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง  
ง. บริจาคทรัพย์สมบัติทั้งหมด

๓๑. เหตุใดท้าวเจตราชจึงให้พราหมณ์ไปเฝ้าประตู่ที่พระเวสสันดรบวชเป็นฤๅษี

- ก. เพื่อบังคับให้พระเวสสันดรอยู่กับตนตลอดไป  
ข. เพื่อป้องกันบุคคลภายนอกเข้าป่าไปรบกวน  
ค. เพื่อรับฝากทรัพย์สมบัติของพระเวสสันดรไว้  
ง. เพื่อนำอาหารจากในเมืองเข้าไปถวายพระเวสสันดร

๓๒. พราหมณ์แก่ที่ไปทูลขอกัณหาชาลีเพื่อมาเป็นทาสรับใช้ชื่ออะไร

- ก. โทณะ      ข. บุโรหิต      ค. วัสสการ      ง. ชูชก

๓๓. ภรรยาของพราหมณ์ในข้อ ๓๒ ชื่ออะไร

- ก. บุชบา      ข. กัลยา      ค. อมิตดา      ง. จินตหรา

๓๔. สองกุมารหนีไปซ่อนที่ใดขณะที่มีผู้มาขอตนจากพระบิดา

- ก. บนต้นไม้      ข. ในสระบัว  
ค. ในพวงห้อย      ง. ในถ้ำ

๓๕. พระอินทร์ใช้วิธีการใดไม่ให้นางมัทรีมาขัดขวางการบริจาคนบุตรเป็นทานของพระเวสสันดรได้

- ก. ให้เหวดาแปลงกายเป็นสัตว์ร้ายขวางทางนางมัทรี
- ข. บันดาลให้เกิดท้องฟ้าวิปริตปั่นป่วนจนฝนตกหนัก
- ค. แปลงเป็นช้างป่าตกล้มอาละวาดไปทั่วทั้งป่า
- ง. บันดาลให้ลมพัดกระโชกแรงจนฝุ่นผงปลิวไปทั่ว

๓๖. ใครเป็นผู้มาทูลขอนางมัทรีจากพระเวสสันดรแล้วถวายคืนเพื่อให้นางมัทรีอยู่รับใช้พระเวสสันดร

- ก. พระอินทร์
- ข. พระอิศวร
- ค. พระนารายณ์
- ง. พระพรหม

๓๗. เมื่อครอบครัวกษัตริย์เมืองสีพีได้พบกัน ต่างดีพระทัยจนสลบ พระอินทร์บันดาลให้เกิดสิ่งใดเพื่อให้ทุกพระองค์ฟื้น

- ก. ฝนแก้ว ๗ ประการ
- ข. ฝนโบกขรพรรษ
- ค. ลมกรรมขวาด
- ง. ลมเวรมภา

๓๘. พระอินทร์บันดาลให้เกิดสิ่งใด เมื่อพระเวสสันดรกลับสู่เมือง

- ก. ฝนอัมฤณี
- ข. เสียงกึกก้องบนสวรรค์
- ค. กลิ่นหอมจากดอกไม้
- ง. ดนตรีบรรเลงได้เอง

๓๙. เมื่อพระเวสสันดรสวรรคต ได้เกิดบนสวรรค์ชั้นใด

- ก. ดาวดึงส์
- ข. ยามา
- ค. ดุสิต
- ง. นิมมานรดี

๔๐. ข้อคิดใดที่สอดคล้องกับเรื่องมหาเวสสันดรชาดกน้อยที่สุด

- ก. การให้ทาน (ทานบารมี) ยิ่งให้เท่าไรยิ่งดี
- ข. การทำความดีต้องทำเรื่อยไป ทุกชาติทุกภพต่อเนื่อง
- ค. การบำเพ็ญบารมีอันยากยิ่งที่มนุษย์ธรรมดาจะทำได้
- ง. สามิบัติต้องมีทรัพย์ให้ภรรยาพร้อมข้าทาสบริวาร

๔๑. ข้อความต่อไปนี้มีประเด็นสำคัญตามข้อใด

“อากาศที่เราหายใจเข้าไปผ่านทางจมูก ผ่านลำคอ หลอดลม แล้วเข้าสู่ปอด ขณะที่อากาศผ่านจมูกต้องผ่านโพรงจมูก โพรงจมูกจะทำให้อากาศอุ่นขึ้น และขับสารเหลวออกมาเป็นน้ำมูก ดันสิ่งสกปรกจำพวกเชื้อโรคฝุ่นละอองไม่ให้เข้าไปในหลอดลมและปอด”

- ก. การหายใจเข้าออก
- ข. หน้าที่ของโพรงจมูก
- ค. ทางผ่านของลมหายใจ
- ง. การทำงานของปอด

๔๒. ข้อความต่อไปนี้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องใด

“ความเชื่อใจนั้นเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นยาก ต้องค่อย ๆ สร้าง แต่หากทำลายลงแล้วต่อให้สร้างมานานแค่ไหนความเชื่อใจทั้งหมดก็จะพังครืนลงมา คราวนี้จะสร้างกลับมานั้นยากยิ่งกว่าครั้งแรกมากนัก”

- ก. ความซื่อสัตย์
- ข. ความกตัญญู
- ค. ความยุติธรรม
- ง. ความเสมอภาค

๔๓. ข้อใดเป็นสาระสำคัญของคำประพันธ์ต่อไปนี้

“สายซอชิงตึงนักร้องก็มักขาด แต่หย่อนยานก็อาจไม่เป็นเสียง ถ้าไม่หย่อนไม่ตึงจะฟังเพียง เป็นสำเนียงตามทำนองที่ต้องการ”

- ก. การเดินทางสายกลาง
- ข. วิธีการปรับสายซอ
- ค. การเล่นดนตรี
- ง. การพอใจในสิ่งที่ตนมี

๔๔. ข้อใดเป็นแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอในข้อความต่อไปนี้

“คนเราอ้าแขนต้อนรับความสุข ปฏิเสธความทุกข์ พยายามหนีความทุกข์ให้ไกลที่สุดแต่มีทุกข์ความทุกข์หลายอย่างที่ ไม่ว่าเราจะพยายามหนีอย่างไรก็หนีไม่พ้นในที่สุดก็ต้องพบ ถ้าพบความทุกข์แล้วเรายังปฏิเสธไม่ยอมรับ ความทุกข์นั้นก็จะบีบคั้นเราให้ทุกข์หนักขึ้น”

- ก. ชีวิตคนเรามีความทุกข์มากกว่าความสุข
- ข. เราไม่อย่าหนีความทุกข์และต้องการมีเพียงความสุข
- ค. เมื่อพยายามหนีความทุกข์ก็ยิ่งประสบความทุกข์ต่อไปเรื่อย ๆ
- ง. ความทุกข์ที่คนเราได้พบมักเป็นเรื่องเลวร้าย

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อที่ ๔๕ - ๔๖

“อันความดีประดุจดั่งดอกไม้หอม

หมู่ผีเสื้อดมดมเพราะหอมมัน

อันความชั่วไม่มีใครอยากใกล้กัน

ต่างก็หันหน้าหนีกลัวมีภัย”

๔๕. ข้อความข้างต้นกล่าวถึงเรื่องใด

- ก. ความดี
- ข. ความชั่ว
- ค. ดอกไม้หอม
- ง. ความดีและความชั่ว

๔๖. ข้อใดคือประเด็นหลักของข้อความข้างต้น

- ก. ความดีมีแต่คนรัก
- ข. ความดีชอบดอกไม้
- ค. คนไม่ดีมักเห็นแก่ตัว
- ง. คนเรามักเห็นแก่ตัว

๔๗. บุคคลในข้อใดนำคติธรรมต่อไปนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง “ถูกบัณฑิตตำหนิตักว่าถูกคนพาลยกย่อง”

ก. ดิณห์เรียนไปเที่ยวกับเพื่อนโดยไม่ฟังคำทักท้วงของพ่อแม่

ข. เพื่อน ๆ ชมยอหน้าว่าเป็นคนฉลาด น้อยหน้าจึงไม่อ่านหนังสือเตรียมสอบ

ค. ปกป้องแนะนำเพื่อนให้ทำตามที่เราถูกต้อง ไม่ให้เชื่อคนที่ชมว่าเราเก่งแล้ว

ง. พี่สาวบอกว่าการนินทาเกลียดเหมือนเหนื้ ไม่ชอบซ้ำเหมือนเอาผิดไปกรีดหิน

๔๘. คำประพันธ์ต่อไปนี้นำเสนอความคิดเรื่องใดเป็นสำคัญ

|                     |                        |
|---------------------|------------------------|
| “เมฆใสทะเลสด        | เพียงลมพัดพายุเย็น     |
| สุขทุกข์ก็มาเตือน   | เหมือนกงล้อฤดูกาล”     |
| ก. คุณค่าของเวลา    | ข. การควบคุมอารมณ์     |
| ค. การเอาชนะอุปสรรค | ง. ความแปรปรวนของชีวิต |

\*\*\*\*\*

ชื่อ..... นามสกุล..... ม.๔/..... เลขที่.....

### กระดาษคำตอบแบบอัตโนมัติ

รายวิชา ภาษาไทย ๒ รหัสวิชา ท๓๑๑๐๒

\*\*\*\*\*

๑. จงอ่านคำประพันธ์แล้วตอบคำถาม (๓ คะแนน)

อารตี วิรติ ปาปา

มชชปนา จ สญญโม

อุปมาโท จ ธมเมสุ

เอตมมฺคฺลมุตตมํ

ความงดประพฤติดาบ

อกุศลบ่ให้มี

สำรวมวรินทรีย์

และสุราบ่เมาผล

ความไม่ประมาทใน

พุทธธรรมะโกศล

ข้อนี้แหละมงคล

อดิเรกอุดมดี

คำประพันธ์ข้างต้นประกอบด้วยมงคล ๓๘ ประการก็ข้อ ได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

๒. นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องมหาชาติหรือมหาเวสสันดรชาดก (๓ คะแนน)

.....

.....